

LIBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

OSBORNE, ARTHUR

Incredibilul Sai Baba: viața și miracolele unui sfânt modern/Arthur Osborne; trad. din lb. engleză: Viorica Weissman. – București: Herald, 2024
ISBN 978-630-336-086-7

I. Weissman, Viorica (trad.)

2

929

Pentru noutăți și comenzi:

www.edituraherald.ro

office@edituraherald.ro

Tel: 021.319.40.60, 021.319.40.61

Fax: 021.319.40.59, 021.319.40.60

Mob: 0744.888.388, 0771.664.320

The Incredible Sai Baba

Copyright © 2024 by Katya Douglas / Kitty Osborne

All rights reserved.

**ARTHUR
OSBORNE**

INCREDIBILUL SAI BABA

**VIAȚA ȘI MIRACOLELE
UNUI SFÂNT MODERN**

Traducere din limba engleză:
VIORICA WEISSMAN

Cuvânt-înainte:
SWAMI RAMDAS

EDITURA HERALD
București

Redactor:
Luisa Neag

Corector:
Dușa Udrea-Boborel

Viziune grafică și DTP:
Ela Stoica

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare a informației, fără permisiunea editorului. Ediție în limba română publicată de Editura Herald. Copyright © 2024

CUPRINS

NOTA AUTORULUI	7
CUVÂNT-ÎNAINTE DE SWAMI RAMDAS	9
CAPITOLUL I	
O PREZENTARE A LUI SAI BABA	13
CAPITOLUL II	
GURUL ȘI FAMILIA SA	39
CAPITOLUL III	
HINDUISM ȘI ISLAM	69
CAPITOLUL IV	
SIMBOLURI ȘI PUTERI	79
CAPITOLUL V	
SIMBOLISMUL BANILOR	93
CAPITOLUL VI	
<i>UPADESA</i> (ÎNVĂȚĂTURA SPIRITUALĂ)	105
CAPITOLUL VII	
MOARTE ȘI SUPRAVIEȚUIRE	121
CAPITOLUL VIII	
PREZENȚA CONTINUĂ	131
GLOSAR	134

CAPITOLUL I

O PREZENTARE
A LUI SAI BABA

„Iată-l! Uite că iar vine fachirul cel nebun!”

Negustorii și-au întors privirile spre stradă, să-l vadă pe tânărul înalt și deșirat care se apropia cu pași mari, energic, dar distant, fără să intre în vorbă cu nimeni.

Nimeni nu știa cine e. Își făcuse apariția pentru prima oară în mica urbe Shirdi în anul 1872, pe când era un tinerel cam de șaisprezece ani, așa cum o fac fachirii rățăcitori, fără ca nimeni să știe de unde și de ce vin. O vreme a fost plecat, cutreierând de colo colo pe alte meleaguri, apoi s-a întors și a rămas aici pentru tot restul vieții.

În timpul vizitelor sale precedente la Shirdi, tânărul se refugia sub un arbore de *neem*; ziua ședea, iar noaptea dormea pe pământul gol, hrănindu-se cu pușinul pe care i-l ofereau câțiva localnici caritabili. Când a pus capăt peregrinărilor sale – stabilindu-se la Shirdi –, a tras mai întâi la un mic templu hindus local, cu intenția de a-și face din el sălaș. Dar custodele – pe nume Mahalsapathy, care ulterior a devenit unul dintre discipolii săi apropiați, considerându-l fachir musulman – i-a refuzat accesul, recomandându-i în

schimb să meargă să trăiască la moschee. Așa a și făcut, iar mica moschee cu pereții de lut i-a devenit cămin.

Stătea de vorbă cu oameni sfinți, hinduși sau musulmani, care treceau ocazional prin oraș. Unul dintre aceștia le-a zis odată localnicilor: „Aveți grijă de acel tânăr fachir. E o nestemată pe o grămadă de bălegar”.

Dar oamenii nu prea au luat în seamă cuvintele sale. Li se părea mai verosimil că tânărul era un pic smintit. El nu se asocia cu ei, abia dacă vorbea. Uneori, destul de rar, rostea *namaz* (rugăciunea rituală islamică ce trebuie repetată de cinci ori pe zi). Avea câteva obiceiuri personale stranii: întreținea focul aprins încontinuu în mica moschee – mai degrabă ca un persan decât ca un musulman, pe lângă care mai ardeau și mici lămpi cu ulei.

Cu excepția unui pumn de mâncare, uleiul pentru lămpi era singurul lucru de care avea nevoie și pe care mergea să îl cerșească de la negustorii locali. Pentru ulei probabil că venea acum. Unul dintre negustori îi făcu semn altuia: „Haide să ne distrăm puțin: să refuzăm să-i dăm ulei”. Câțiva spectatori răzleți se adunară în jurul lui. Fiindu-i refuzat uleiul, tânărul fachir se întoarce și plecă fără a fi rostit niciun cuvânt de lamentare sau implorare.

„Haideți să îl urmărim și să vedem ce face”, sugeră unul dintre ei. Vechiul instinct al hoardei de a-l hărțui pe cel străin de loc se trezise în ei.

Și curând au văzut. Ajuns înapoi la moschee, tânărul fachir luă un vas de lut în care ținea apă și începu să umple lămpile cu el. Ele au ars ca și cum ar fi fost ulei.

Ghionturile și chicotelile asistenței au încetat complet. Pradă unei venerații subite, ei au căzut la picioarele sale, implorându-l să nu-i blesteme pentru faptele lor.

Discuțiile despre fachiri smintiți au încetat cu desăvârșire. Oamenii din Shirdi au început acum să creadă în nestemata de pe grămada de bălegar. Au înțeles că aveau printre ei un om cu putere. Curând au descoperit că era un sfânt și un învățător cu o enormă compasiune pentru cei aflați în suferință.

El a continuat să rămână totuși un personaj bizar, învăluit în mister. Nimeni nu îi cunoștea numele adevărat. Sai Baba nu este un nume. „Sai” este un cuvânt persan care înseamnă „sfânt”, iar „Baba” este un termen hindi pentru „tată”, care exprimă afecțiune și respect. Nimeni nu știa de ce alesese Shirdi drept reședință.

Mai degrabă sat decât oraș, situat la șase mile de cea mai apropiată gară, Shirdi nu avusese niciodată reputația de a fi fost un centru spiritual. Și totuși, Sai Baba a rămas și a trăit aici timp de aproape jumătate de secol, până la moartea sa, survenită în anul 1918. În tot acest timp, numărul devoților care soseau din alte orașe și se adunau în jurul său nu a conținut să crească.

Dacă a existat un motiv personal al stabilirii sale la Shirdi, acesta a fost la fel de straniu precum toate circumstanțele vieții sale: mulți ani mai târziu, când devenise deja faimos, el i-a cerut unui devot să sape la rădăcina unui arbore de *neem*, același sub care se adăpostise și șezuse la început, când sosise în localitate. A ieșit la iveală un mormânt despre care el a afirmat că aparținea gurului său, nu din viața aceasta, ci dintr-una anterioară.

În ceea ce privește viața lui Sai Baba, despre anii timpurii nu se cunoaște practic nimic. Este cât se poate de sigur că s-a născut într-o familie brahmană de mijloc dintr-un orașel din împrejurimile orașului Hyderabad. E posibil ca părinții săi să fi murit pe când el era foarte tânăr, deoarece părăsise căminul părintesc la o vârstă timpurie pentru a urma un fachir musulman. Câțiva ani mai târziu fachirul a murit, iar el s-a alăturat unui guru hindus. A fost profund atașat de gurul său, la care se referea cu diminutivul afectuos de Venkusa. El a relatat povestea întâlnirii lor și a vieții sale alături de acesta.

„Discutam odată cu trei prieteni despre *Purane* și despre alte texte sacre pe care le citeam, dezbătând cum se dobândește realizarea.

Unul a spus că ar trebui să ne bizuim doar pe noi înșine și nu să depindem de un guru, deoarece *Gita* îndeamnă: *Ridică-te prin tine însuși*.

Cel de-al doilea a spus că principalul era să ne controlăm mintea și să o menținem liberă de gânduri și de îndoieli.

Cel de-al treilea a spus că formele sunt într-o perpetuă schimbare și că doar Cel-fără-de-formă este imuabil, de aceea trebuie să discernem în mod constant între ceea ce este Etern și ceea ce este tranzitoriu.

Cel de-al patrulea nu agreea teoria. El a zis: *Hai deți să ne facem pur și simplu datoria, abandonându-ne întreaga viață, corpul și vorbirea unui guru care este atotpătrunzător. Credința în el este singurul lucru necesar*.

Pe când cutreieram prin pădure în arșița zilei, am întâlnit un lucrător care ne-a întrebat încotro ne îndreptam,

avertizându-ne că fără o direcție ne puteam rătăci în desișul lipsit de poteci. Ne-a invitat să rămânem, oferindu-se să-și împartă mâncarea cu noi, dar noi i-am respins generozitatea și sfaturile și am pornit mai departe. În cele din urmă, chiar ne-am pierdut în acea pădure vastă și densă.

Omul ne-a ieșit în cale pentru a doua oară, explicându-ne că ne rătăciserăm, deoarece ne încrezuserăm în propriile noastre abilități, când, de fapt, noi aveam nevoie de un ghid. Ne-a invitat din nou să luăm masa cu el, adăugând că o asemenea ofertă era de bun augur și că nu ar trebui nesocotită. Dar noi i-am refuzat din nou ospitalitatea și ne-am continuat drumul. Doar eu, simțindu-mă flămând, m-am întors și am acceptat o bucată din pâinea lui și am băut puțină apă.

Apoi gurul și-a făcut din nou apariția, întrebând care fusese subiectul disputei noastre, iar eu i-am relatat totul. Ceilalți au plecat, nemanifestând niciun semn de respect, dar eu m-am înclinat reverențios dinaintea lui. Apoi el m-a condus la o fântână și aici mi-a legat picioarele cu o frânghie, suspendându-mă cu capul în jos de un copac care creștea în spatele puțului. Capul îmi atârna la circa trei picioare¹ deasupra apei și nu puteam să ajung la ea. Gurul a plecat, nu știu unde, și m-a lăsat acolo. S-a întors patru-cinci ore mai târziu și m-a întrebat cum mă simțeam. I-am răspuns că îmi petrecuserm timpul într-o stare de mare beatitudine. Încântat de mine, m-a îmbrățișat, trecându-și mâna peste capul și corpul meu. Apoi mi-a vorbit cu mare iubire și m-a făcut discipolul său, iar de atunci am uitat complet de mamă, de tată și de toate dorințele mele.

¹ Veche unitate de măsură având lungimea de aproximativ o treime dintr-un metru, folosită și astăzi în unele țări. (N.tr.)